132 KV LEDNINGER ÅBJØRA – DOKKA

MØTER I FORBINDELSE MED NVEs HØRING AV KONSESJONSSØKNAD 16-17 NOVEMBER 2026

Kort om Elvia

Elvia er et nettselskap som sikrer at nesten to millioner mennesker i Oslo, Innlandet, Akershus og Østfold har strøm i stikkontakten 24/7 – hele året.

- 930 ansatte
- Passert 1 Mill kunder
- 69 500 km linjer og kabler
- Energileveranse 30 TWh

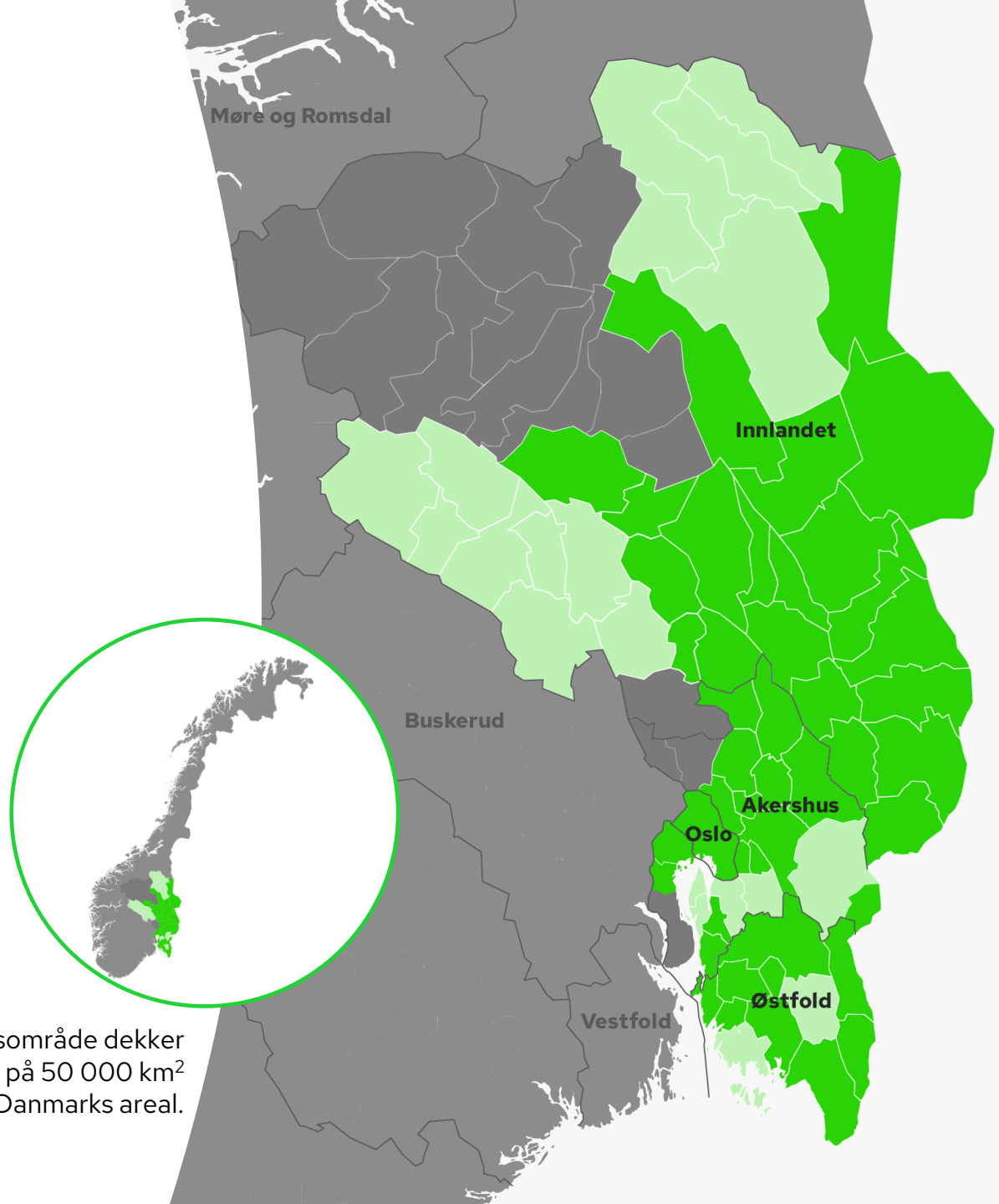

Elvias konsesjonsområde dekker et geografisk område på 50 000 km^2 - det er mer enn hele Danmarks areal.

Begrunnelse for planene

- Dagens ledninger mellom Åbjøra og Dokka er fra 1951 – 1962 og nærmer seg teknisk levetid. De er for lave etter dagens standard og har for lav overføringskap.
- Ny ledning vil gi færre feil, redusert behov for utkoblinger og gi økt forsyningssikkerhet

Åbjøra – Bagn - Dokka en del av forbindelsene videre mot Gjøvik

- Elvia har også søkt NVE konsesjon for å bygge nye ledninger mellom Dokka og Gjøvik, ca. 32 km

Dagens ledninger rives

- Ca. 96 km med 132 kV-ledninger rives.
- For å ivareta forsyningssikkerheten kan ikke ledningene rives før nye ledninger er satt på drift.

Konsesjonssøkt løsning

Mastekonfigurasjon inn til Bagn

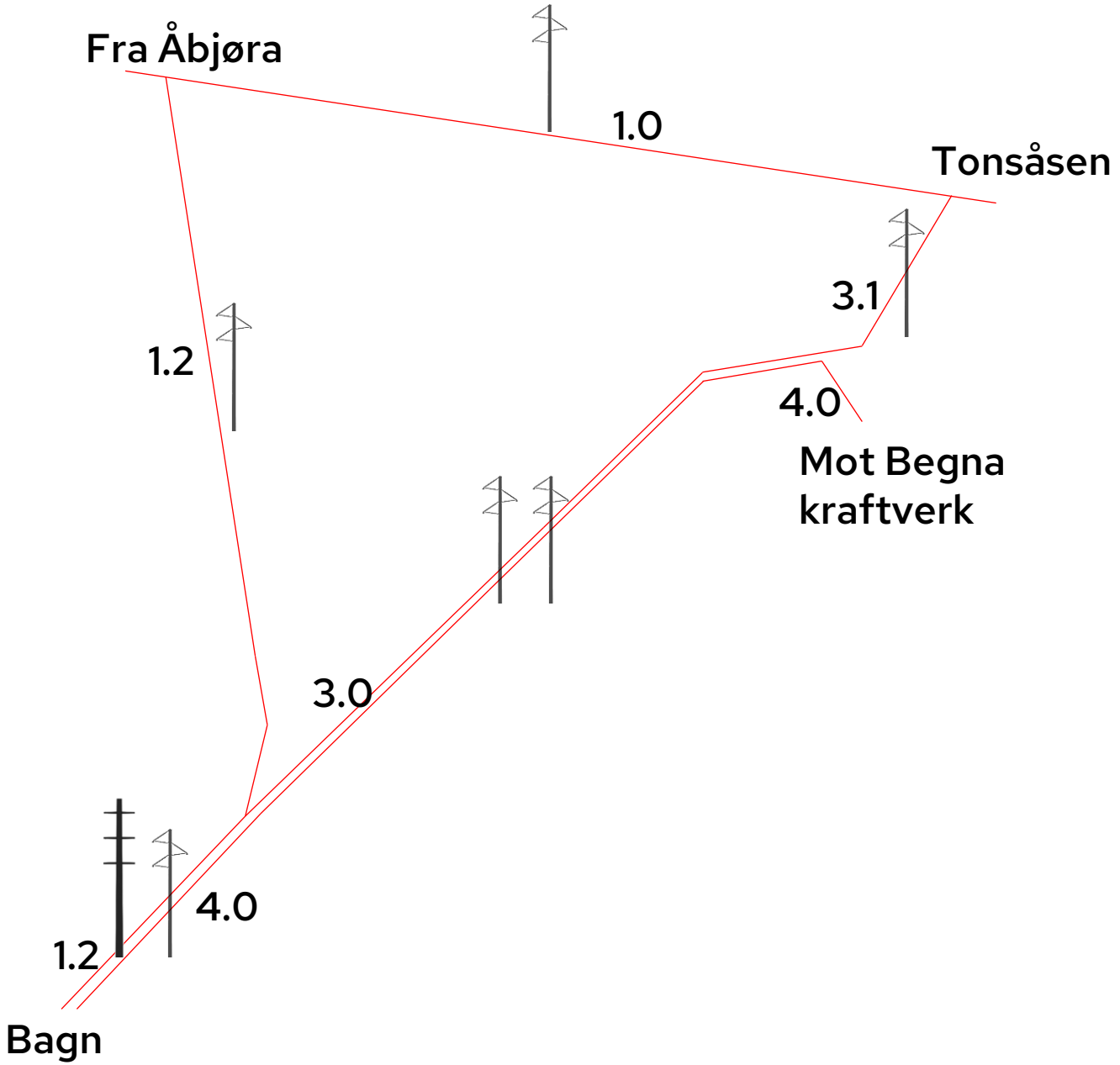

Trasealternativer, lengder og kostnader

- Konsesjonssøkte traseer :
  - Åbjøra – Dokka, alternativ 1.0 – 1.5 – 1.0, ca. 44 km
  - Åbjøra – Bagn, alternativ 1.0 – 1.2, ca. 15 km
  - Bagn – Dokka, alternativ 1.2 – 3.0 – 3.1 – 1.0, ca. 33 km
  - Bagn – Begna, alternativ 4.0, ca. 4 km
- Forventet investeringskostnad for nye ledninger er på ca. 672 MNOK

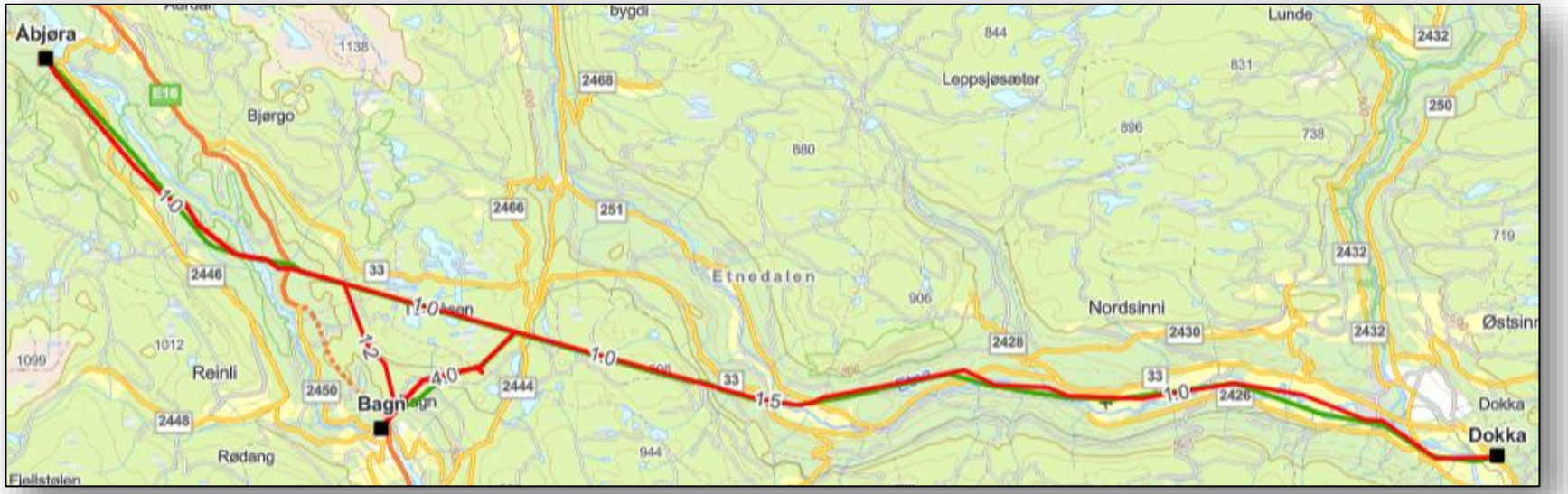

Utvidelse av Bagn transformatorstasjon

- Ett nytt 132 kV felt vest for dagens koblingsanlegg.
- Utvidelsen vil være på ca. 100 m²
- Innenfor dagens eiendom

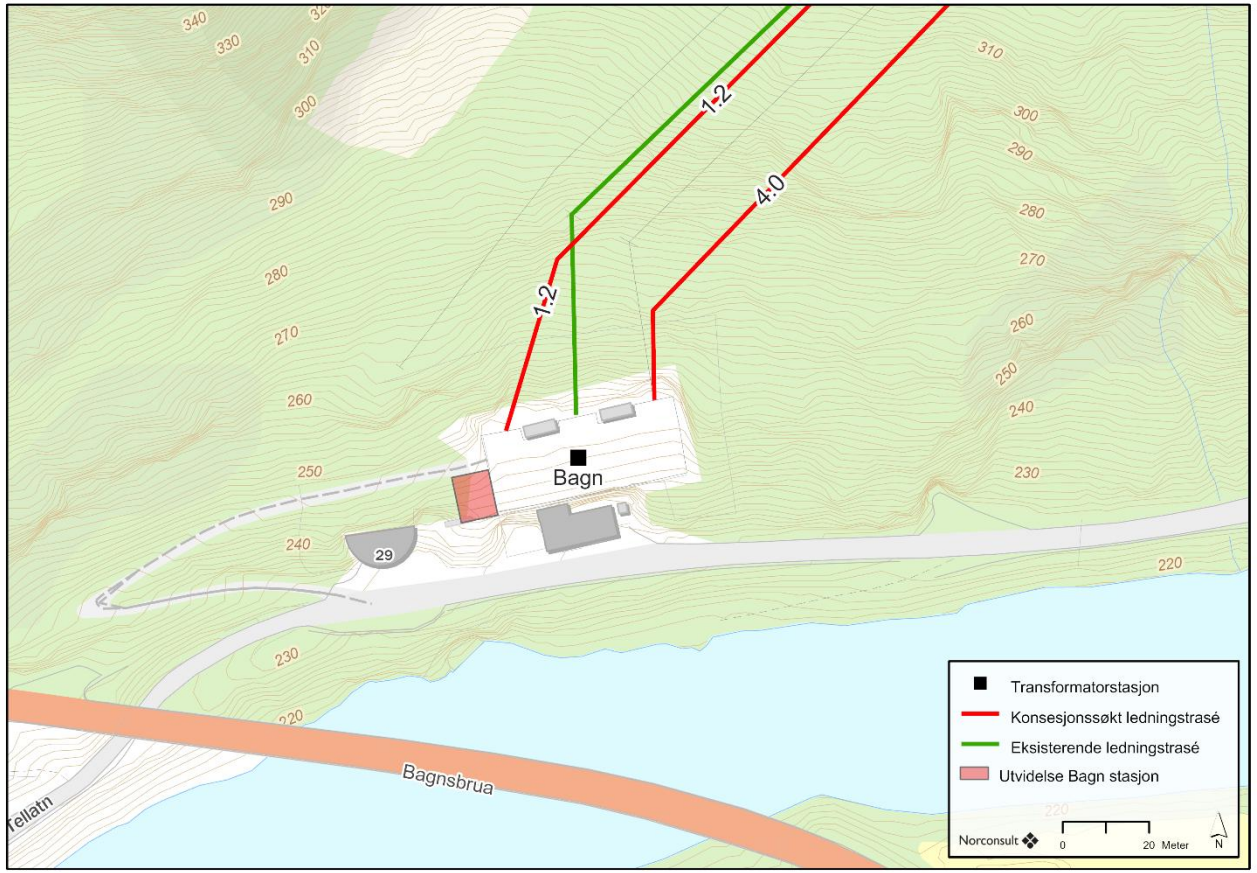

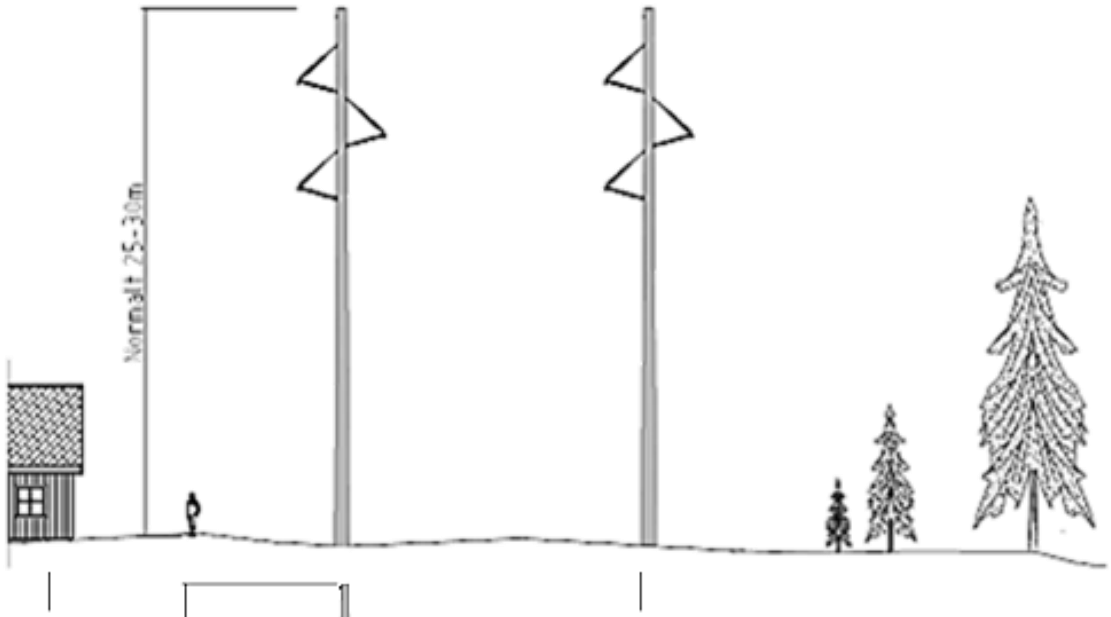
Normalt 25-30m

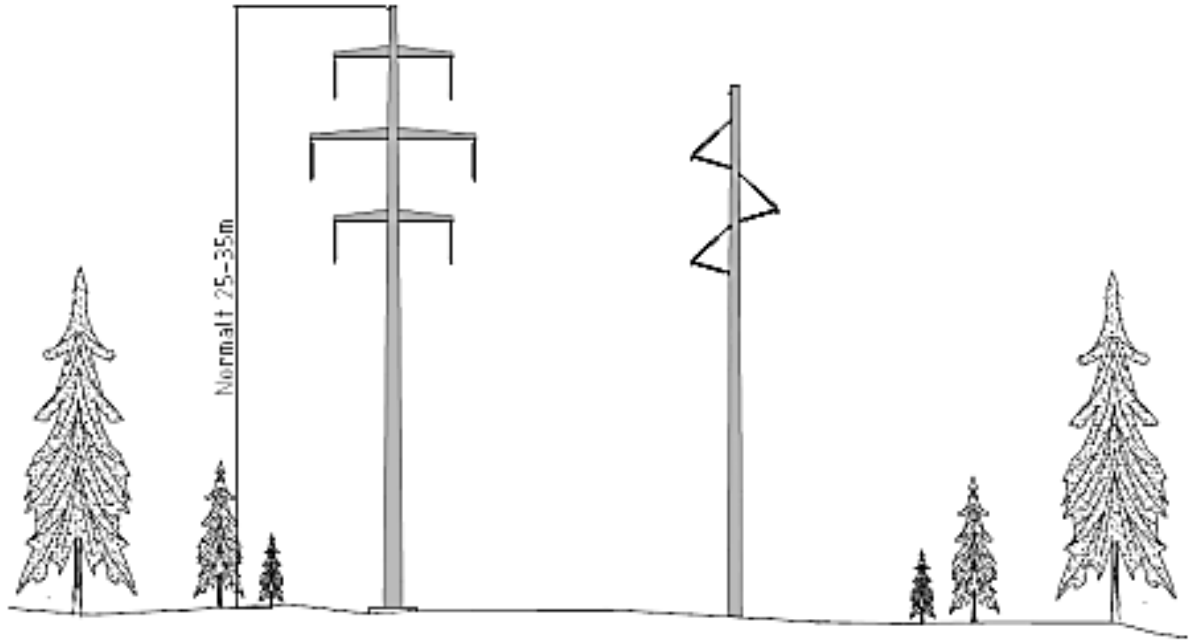
Normalt 25-35m

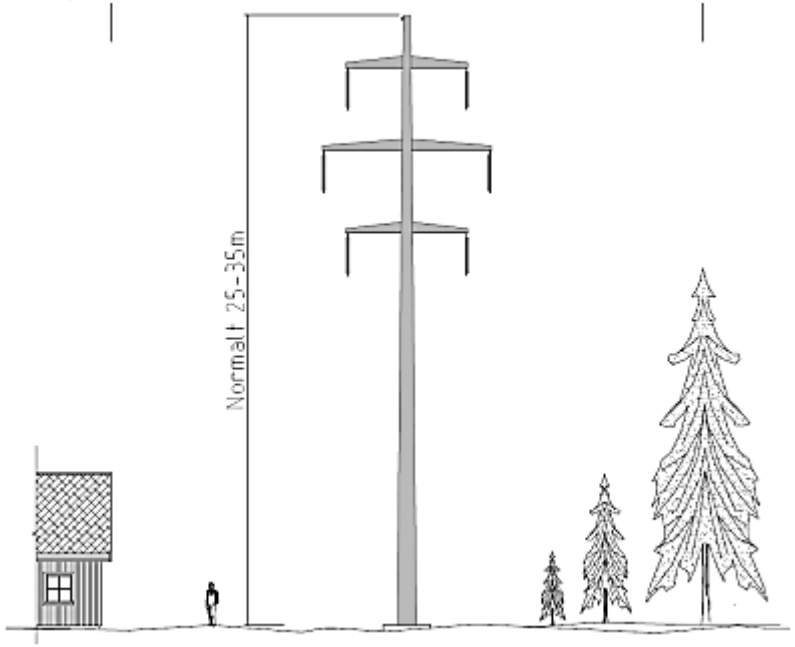
Normalt 25-35m

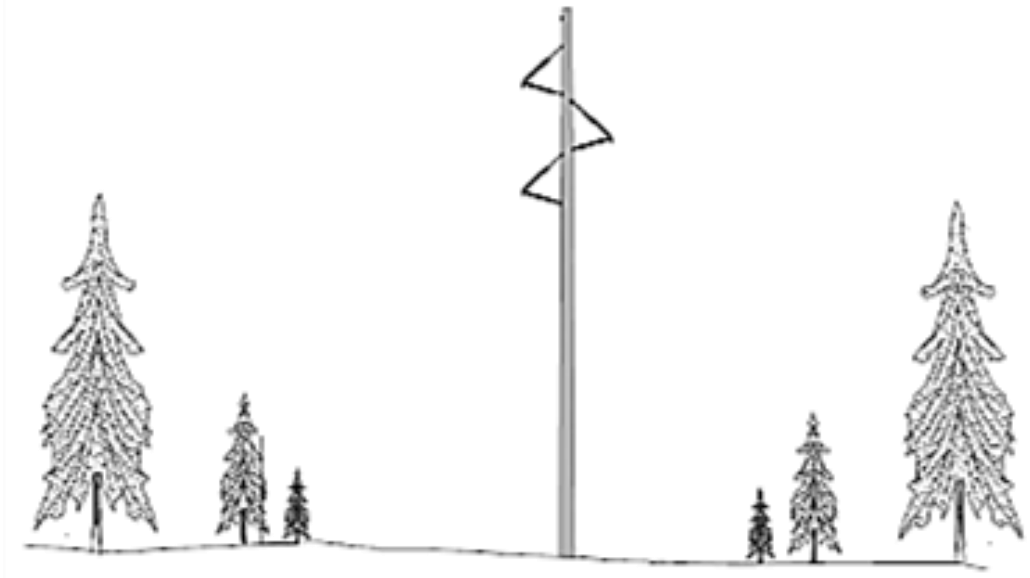

Elvias strategi

- **For Elvia har det vært viktig å ha en «rød tråd» i begge søknadene, Dokka-Gjøvik og Åbjøra-Dokka**
  - ➢Begrunnelsen for valgt løsning er lik
- **Elvia har en klimastrategi om å redusere klimaavtrykket**
  - ➢Arealbruksendring er den faktoren som har størst påvirkning på klimagassutslipp
- **Elvia har fokus på å redusere negativ påvirkning på natur**
  - ➢Elvia jobber etter tiltakshierarkiet, der å unngå og deretter begrense har høyest prioritet
- **Elvia har valgt å vektlegge klimagassutslipp, naturmangfold og friluftsliv høyere enn f.eks. kulturminner og landskap**

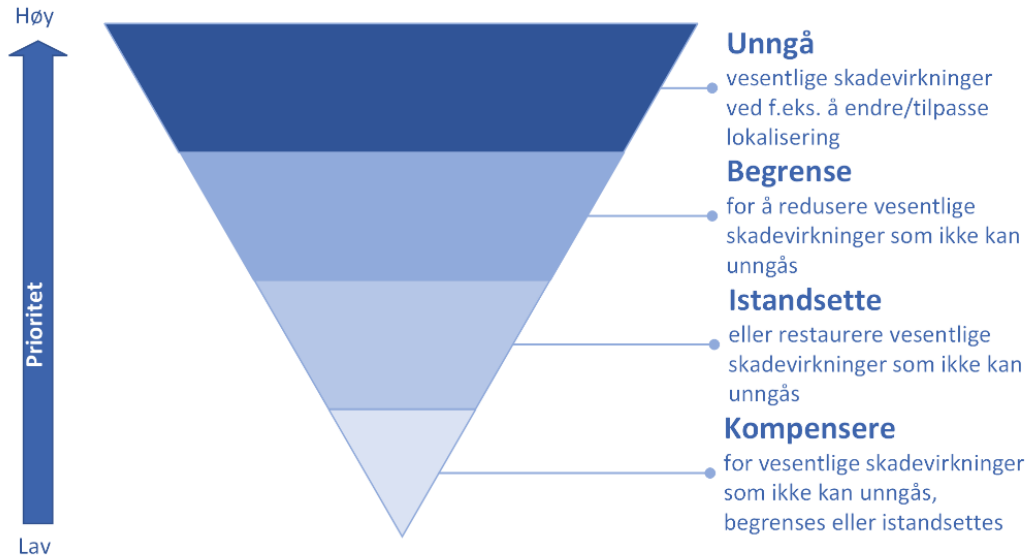

Elvias strategi

- **For å redusere arealbeslaget har Elvia valgt å søke konsesjon på dobbeltkursmaster fra Tonsåsen til Dokka**
  - ✓Reduserer ryddebelte i skog med 12 meter
- **Der det brukes stålmaster unngår vi barduner.**
  - ✓Redusert arealbruk på innmark. Nye master vil beslaglegge ca. 9 m^2. Dagens master uten barduner beslaglegger ca. 70 m^2, til dagens master med barduner «i alle retninger» opp til ca. 700 m^2
- **Vertikaloppheng reduserer magnetfeltet**
  - ✓Traseen på hele strekningen Åbjøra-Dokka er planlagt med fokus på å få bedre avstand til boliger. Derfor skifter traseen «side» og avviker i forhold til eksisterende linje

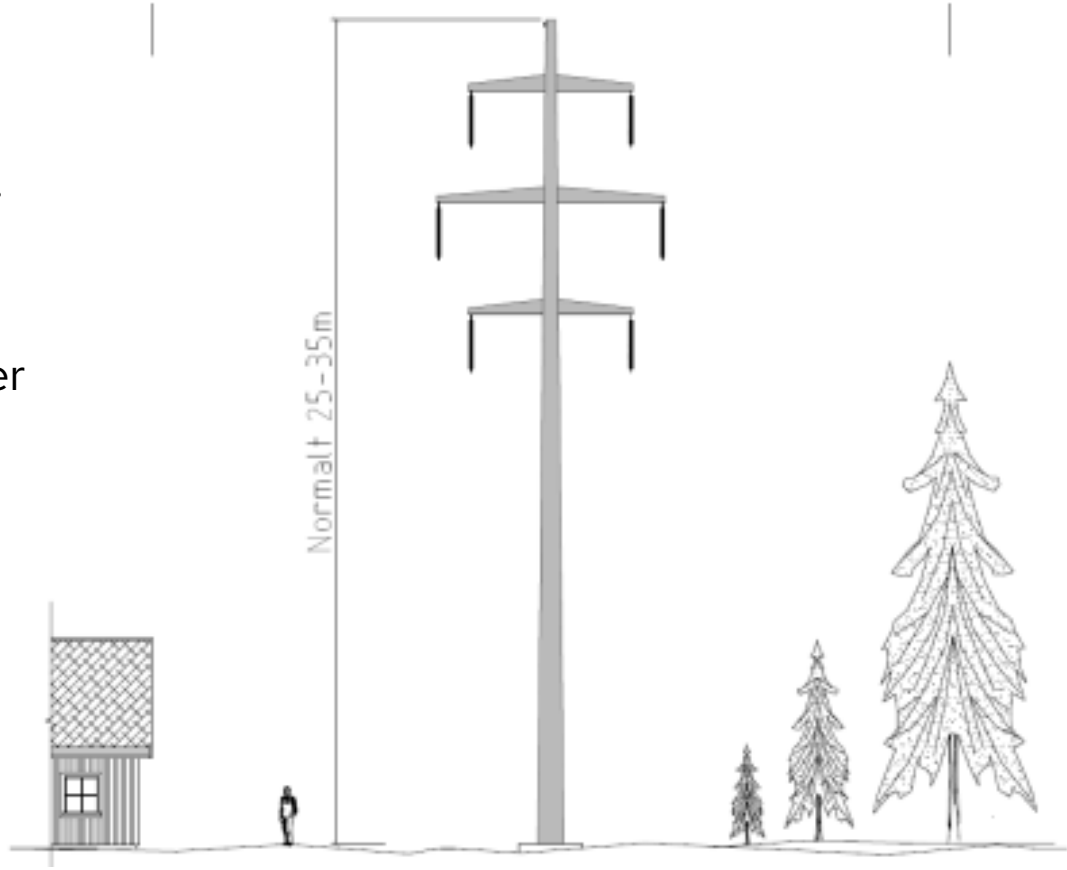

Trasegjennomgang

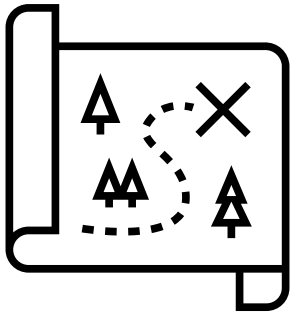

Konsekvensutredninger

- Konsekvensutredningene gjennomføres i henhold til metoden beskrevet i Miljødirektoratets veileder M-1941 for de fleste miljøtema

Utredningstema
Landskap
Friluftsliv
Kulturminner og kulturmiljø
Naturmangfold
Vannmiljø og vassdrag
Forurensing
Elektromagnetiske felt
Klimagassutslipp
Landbruk og naturressurser inkl vannforsyning
Reiseliv
Luftfart, kommunikasjon og annen infrastruktur

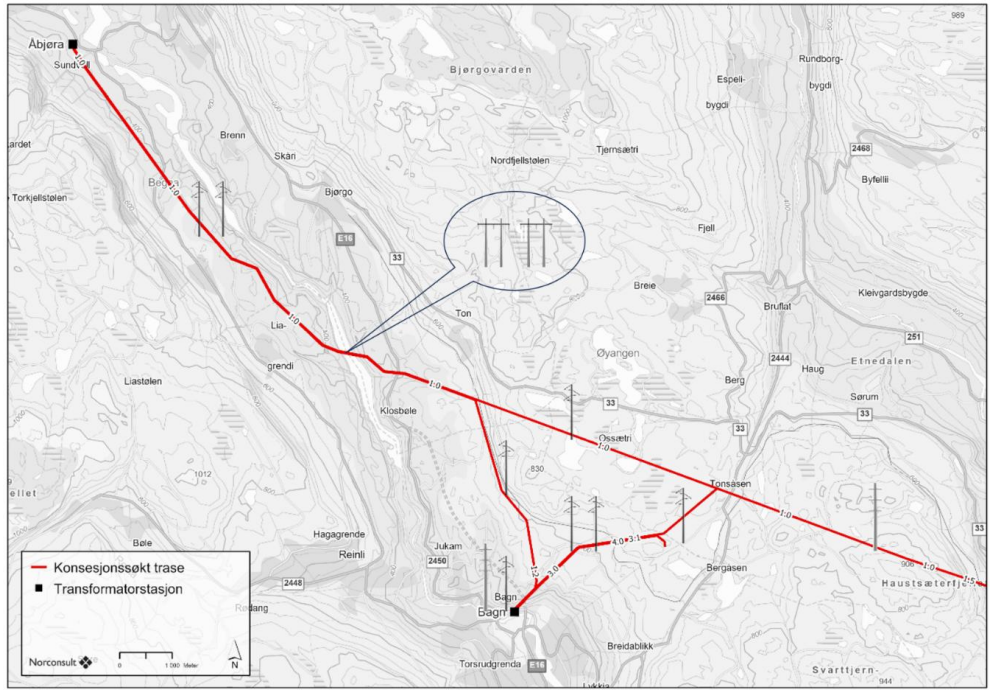

Fagtema	Åbjøra – Bagn/Tonsåsen
Naturmangfold	Stor negativ konsekvens
Landskap	Noe negativ konsekvens
Kulturmiljø	Ubetydelig konsekvens
Friluftsliv	Ubetydelig konsekvens
Klimagassutslipp	Middels negativ konsekvens
Samlet konsekvens	**Middels negativ konsekvens**

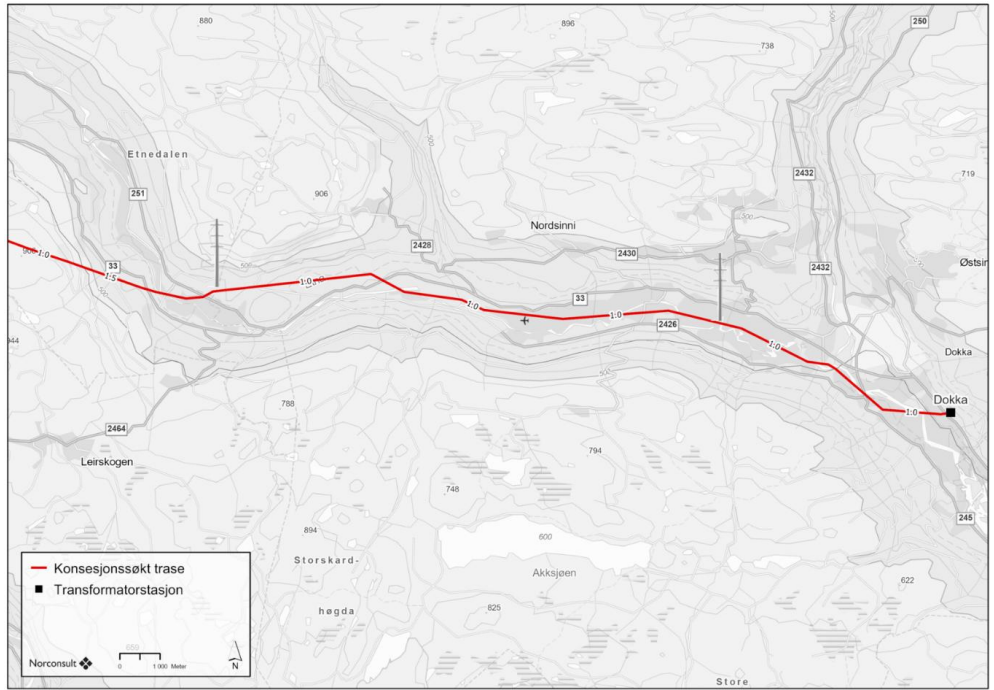

Fagtema	Tonsåsen – Dokka (1.5-1.0)
Naturmangfold	Stor negativ konsekvens
Landskap	Noe negativ konsekvens
Kulturminner og kulturmiljø	Noe negativ konsekvens
Friluftsliv	Ubetydelig konsekvens
Klimagassutslipp	Noe negativ konsekvens
Samlet konsekvens	**Middels negativ konsekvens**

Aurdal Fjordcamping i Nord-Aurdal, i dag

Aurdal Fjordcamping i Nord-Aurdal, alternativ 1.0

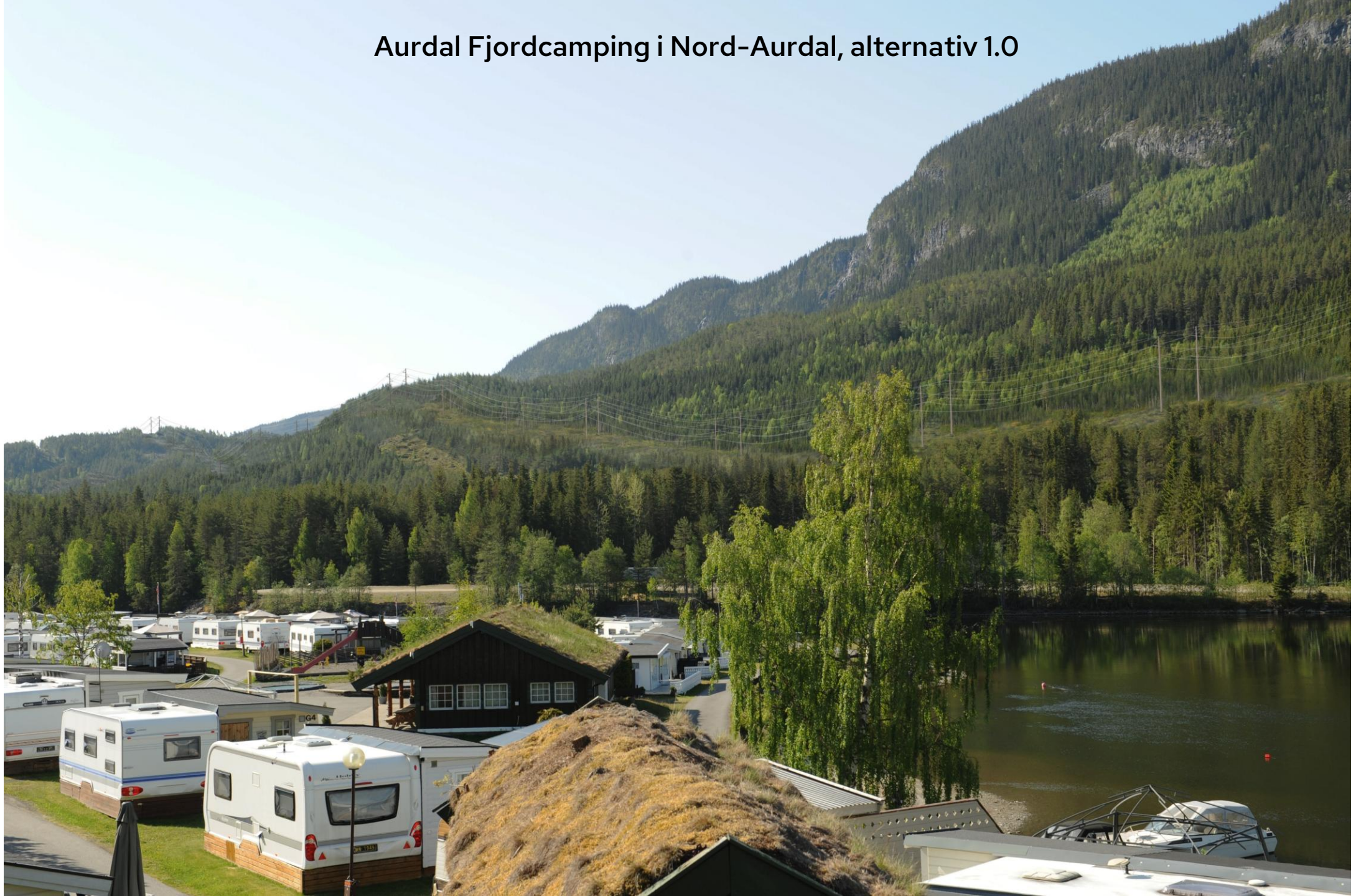

Bagn transformatorstasjon i Sør-Aurdal i dag

Bagn transformatorstasjon i Sør-Aurdal, omsøkt

Tomlevoll i Nordre Land, i dag

Tomlevoll i Nordre Land, alternativ 1.0

Naturmangfold

- Ungår naturreservatene fra Åbjøra til Begna naturreservat
- Fått tillatelse til å krysse Begna naturreservat i dagens trase
- Gammelskog
- Gransumpskog
- Flommarkskog
- Hønsefugl

Jordbruk og arealbruk

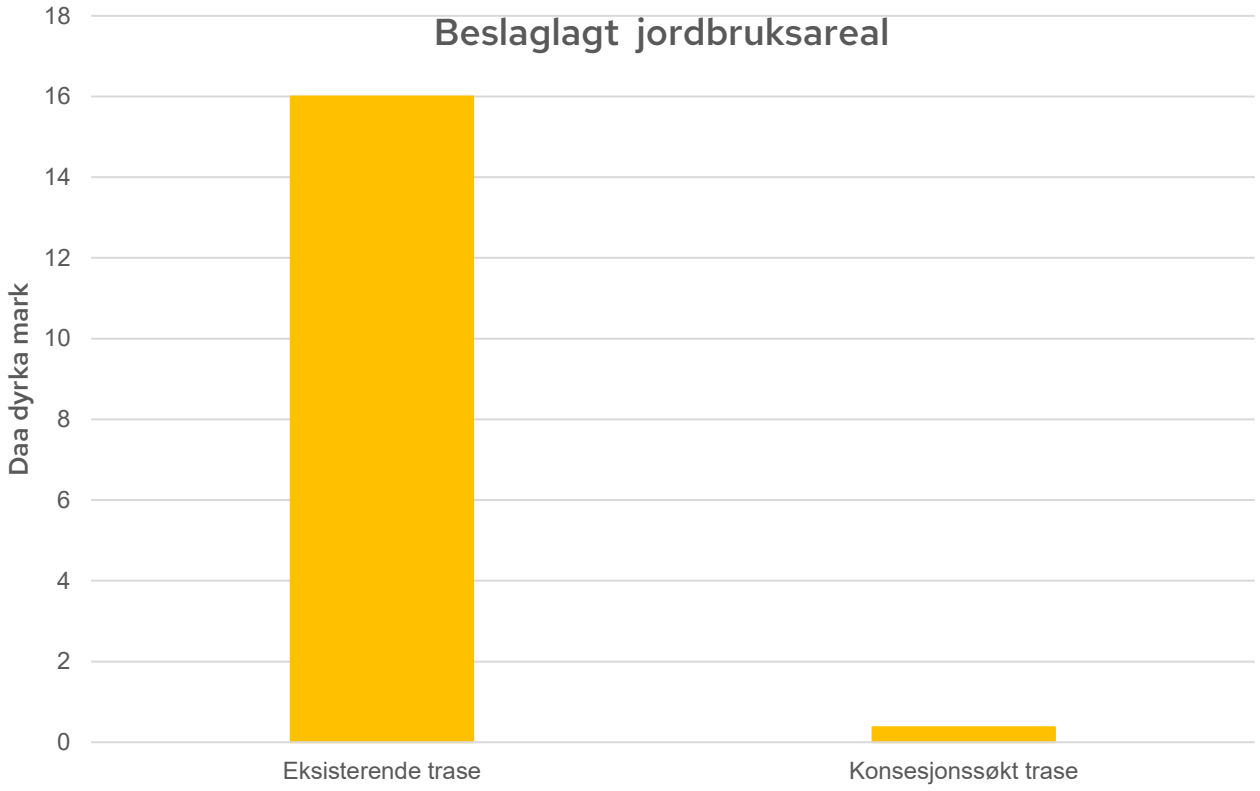

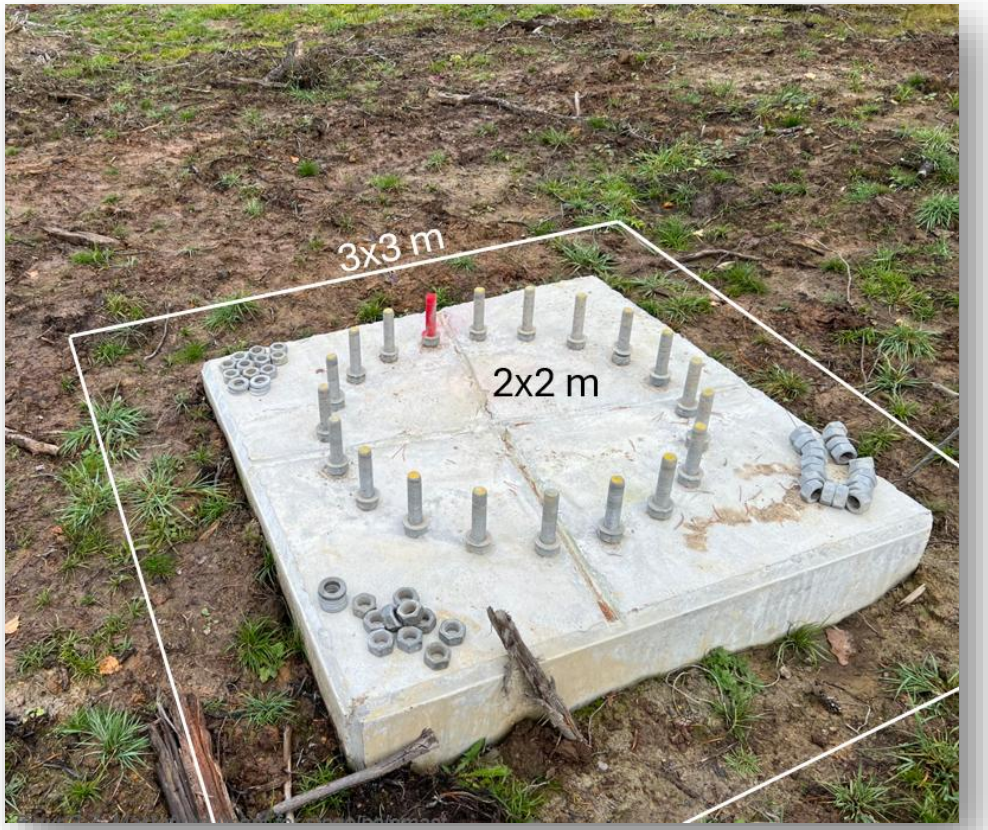

Skogbruk

Alternativ: Singlepole	Lav bonitet	Middels bonitet	Høy og svært høy bonitet	Produktiv skog totalt
Åbjøra – Etnedal vest				
Alt. A				
Ny ryddegate	324	243	102	669
Frigjort areal (-)	-390	-217	-46	-654
Sum	-66	26	55	15

Alternativ: Dobbeltkurs	Lav bonitet	Middels bonitet	Høy og svært høy bonitet	Produktiv skog totalt
Etnedal vest - Dokka				
Ny ryddegate	5	77	175	257
Frigjort areal (-)	-16	-81	-302	-399
Sum	-11	-4	-126	-142

Åbjøra-Bagn-Tonsåsen-Etnedal Vest

- Av hensyn til forsyningssikkerhet er det valgt to enkeltkursledninger mellom Åbjøra og Bagn/Tonsåsen
- Valgt master med vertikaloppheng for å redusere arealbeslaget
- Ledningene bygges i ny trase fram til Begna for å komme utenom naturreservatene, og er justert etter innspill fra grunneiere
- Kryssing av Begna i dagens trase etter tillatelse fra Statsforvalter til å bygge ny ledning i reservatet.
- Opp fra Bagn mot Tonsåsen bygges nye ledninger delvis i ny trase etter innspill fra grunneiere
- Fra Tonsåsen følger traséen dagens ledningstrase fram til Etnedal

Etnedalen

- Følger dalen og er planlagt med tanke på avstand til bebyggelse og naturverdier
- Traseen veksler mellom å ligge på nordsiden og sørsiden av dagens ledningstrase.
- Over jordbruksarealer – lite skog
- God adkomst til traseen både for bygging og drift
  - Reduserer behovet for bruk av helikopter
  - Krever lite/ingen ny veibygging
- Mastetypen muliggjør lengre spenn og færre master på innmark. Mastepunkt i stor grad i eiendomsgrenser / teigdeler

Berørt grunneier?

- **Elvia har alltid som mål å inngå minnelige avtaler med berørte grunneiere og rettighetshavere**

- **Elvia erverver rettigheter til å bygge og drifte kraftledningen**
  - Rettighetsbelte (vil variere etter mastetype)
  - Nødvendig adkomst
  - Andre hjelpeanlegg som for eksempel riggplasser

- **Erstatninger som tilbys i avtalen skal være bedre for grunneier/rettighetshaver enn det man ville fått i et skjønn**
  - Det blir gjennomført en skogtakstering
  - Det utbetales ulempeserstatning for master plassert i dyrka mark
  - Det gis erstatning for avlingstap, for eksempel der det kjøres over dyrka mark
  - Andre ulemper vurderes konkret i hvert tilfelle

- **Erstatninger til grunneiere og rettighetshavere blir utbetalt som en engangssum**

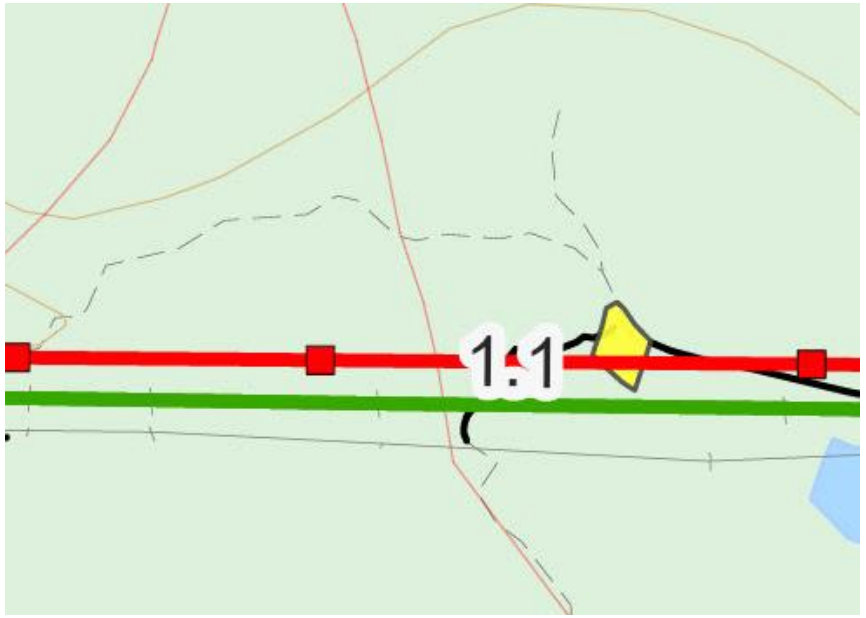

Fremdriftsplan

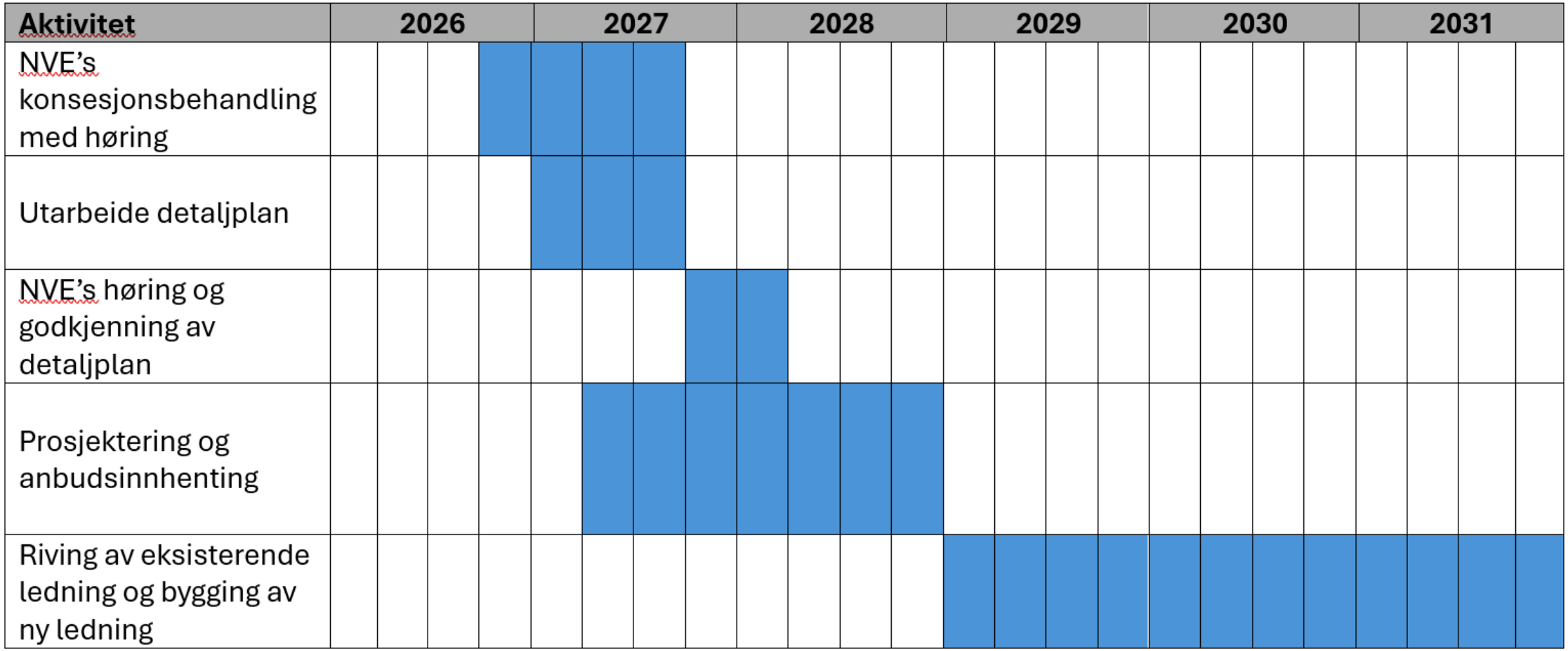

Kontaktinformasjon

- **Prosjektleder: Jan Olav Grønvold,**

  E-post: jan.olav.gronvold@elvia.no

- **Grunneierkontakt: Camilla Sæther,**

  E-post: camilla.sether@elvia.no

- **Grunneierkontakt: Ida Kristin Amb,**

  E-post: ida.kristin.amb@elvia.no

Elvia

Elvia

Hva har skjedd siden meldingsrunden

- Elvia har siden 2022 hatt flere møter med berørte kommuner, der vi har fått innspill fra kommunene og delt våre planer
- Elvia har etterkommet mange høringsinnspill fra både kommuner og grunneiere
- Nordre Land kommunes høringsinnspill av 29/5-22, sak 42/22 innstilte eksisterende trasé 1.0 med 2 tilleggsforslag som gikk på: «hvilken begrensning luftstrekk over dyrka mark vil ha på bruk av teknologi innenfor presisjonsjordbruk», og «hvilke konsekvenser høyere master vil ha for aktiviteten på flyplassen på Thomlevold»
- I møter med Nordre Land kommune i april-23 og nov-23 ble traséen gjennom dalen og forbi Vinjarmoen diskutert. Det var kommunen selv som, gjennom dialog og møter, foreslo å endre traséen gjennom Etnedalen til ny trasé litt lenger nord

Hva har skjedd siden meldingsrunden

- Overraskelsen ble derfor stor i mai-24, da vi i møter med kommunen fikk signaler på at Etnedalen ikke lenger var å se på som et alternativ
- Kommunen kom etter kommunestyremøte høsten-24 opp med et nytt høringsinnspill.

Vedrørende sak 90/24 Elvias konsesjonssøknad 132 kV kraftledning Åbjøra – Gjøvik er det foretrukne forslaget for trasé gjennom dalen uaktuelt. En fremtidig konsekvensutredning av trasévalg må også ses i lys av, og ta høyde for de samfunnsøkonomiske forhold. Med dette til grunn vedtar kommunestyret i Nordre Land at Valdresbanen er kommunens foretrukket og riktige alternativ for linjetrasé i sak 90/24.

- Elvia mener at kommunen her ikke var tydelig nok i sine uttalelser på valg av enten trasé i Etnedalen eller trasé på Veståsen. Elvia hadde tidligere informert om at kabling som alternativ til luftlinje ikke ville være aktuelt for oss å søke på. Den manglende tydeligheten i kommunestyrevedtaket gjorde det vanskelig for oss å hensynta dette høringsinnspillet.

Kabelalternativer og merkostnader

- NVE påla Elvia å utrede kabling på flere strekninger. Elvia mener vi har utredet til riktig nivå
- Kostnader (i 2023-kroner):
  - Valdresbanen, fra Dokka og ca. 25 km vestover på banen, kalkulert til ca. kr. 818 000 000,-. Merkostnad kabling på ca. Kr. 500 000 000,-
  - Sandmoveien, fra Høljerast til Fv2426, ca. 8 km, kalkulert til ca. kr. 308 600 000,-. Merkostnad kabling ca. Kr. 205 000 000,-
  - Dokka, motorcrossbane Vinjarmoen, ca. 650 m, kalkulert til ca. kr. 36 980 000,-. Merkostnad kabling ca. Kr. 25 000 000,-

Kabel vs. luftlinje i regionalnettet

- Kabel har høyere kostnad for samfunnet
  - Høyere investeringskostnad, særlig ved større overføringsbehov (antall kabelsett)
  - Kortere teknisk levetid
- Kabel kan være et avbøtende tiltak i saker der areal- og miljøfordelene ved kabel er store
  - Typisk mindre konsekvens for landskap, friluftsliv, fugleliv, men kan ha negativ konsekvens for biologisk mangfold og vannmiljø
- Gjeldende retningslinjer* er at det i regionalnettet (33-132 kV) kun skal brukes kabler i byområder eller der areal- og miljøkonsekvensene av luftledninger er særskilt store.

*__Energidepartementets kablingspolicy__ (retningslinjer for når kraftledninger skal legges som jord-/sjøkabel i stedet for luftledning) baserer seg på rammene lagt i Stortingsmelding 14 (2011–2012), stadfestet av Energidepartementet aug-2026.

Elvia

Arealberegning, volum og produksjonsevne skog Etnedalen - Veståsen

- Elvia har fått utarbeidet en rapport om skog knyttet til arealberegninger, bonitet og volum for delstrekning Klosbøle – Dokka i trasé gjennom Etnedalen og trasé på Veståsen.

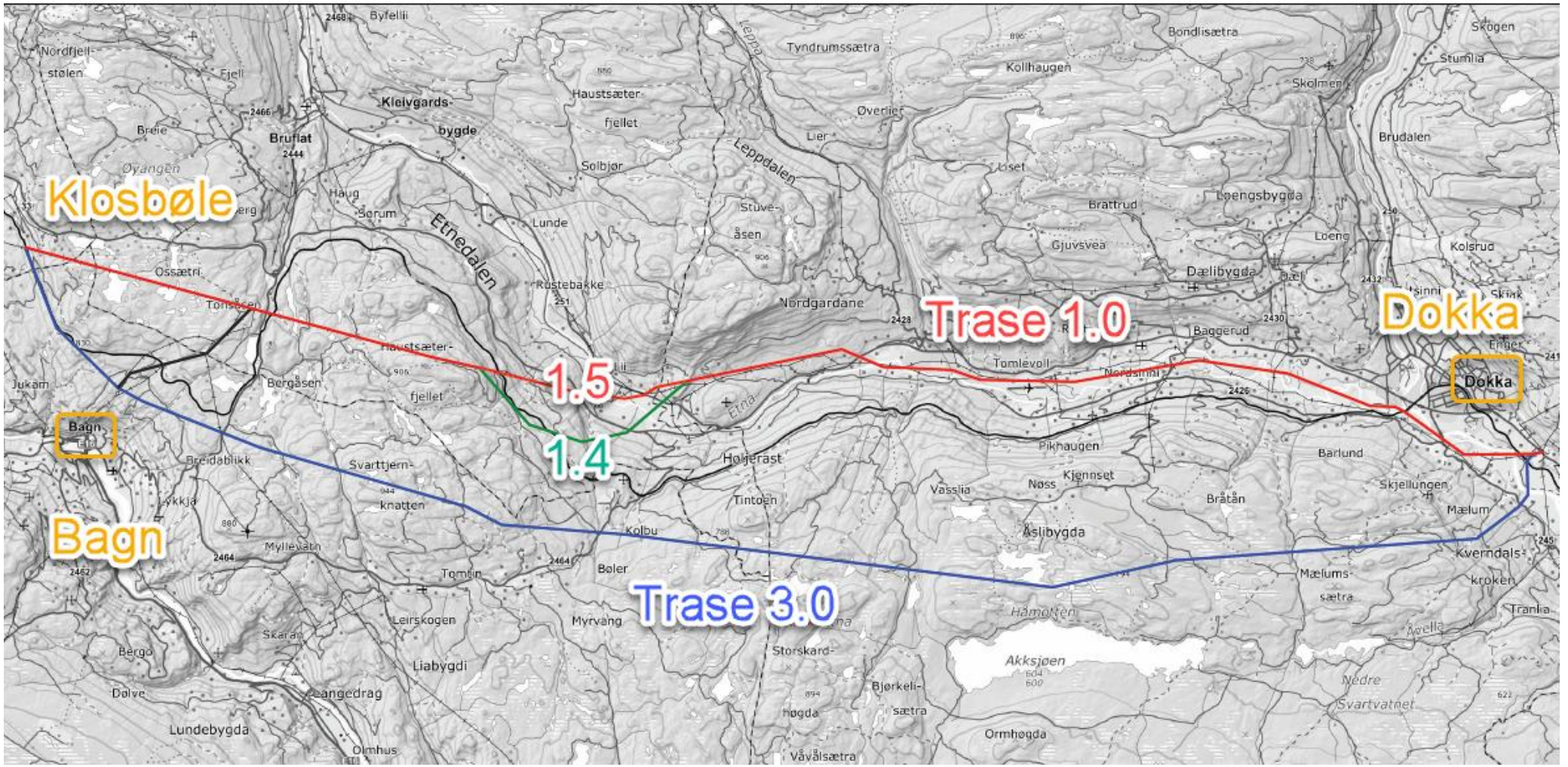

Arealberegning, volum og produksjonsevne Etnedalen – Veståsen

- **Forutsetninger for beregningene:**
  - Det er tatt utgangspunkt i 30 m trasé for samtlige strekninger.
  - Trasèflater (polygoner) er konstruert i QGIS, og importert inn i Nibio sin kartløsning (Kilden, Skograpport).
  - Bonitet er hentet fra AR5 (13 klasser). Volum er beregnet med utgangspunkt i SR16.

Konklusjonen i rapporten:

- **Hvis en sammenligner Etnedalen-alternativ 1.0 + 1.4 og 1.0 + 1.5 først, så ser man at 1.0 + 1.5 beslaglegger mindre produktiv skog, omfatter et mindre stående volum og har lavest produksjonsevne.**
- **Sammenligner en deretter Etnedalen-alternativ 1.0 + 1.5, med Veståsen-alternativ 3.0, så ser man at 1.0 + 1.5 beslaglegger mindre produktiv skog, omfatter et mindre stående volum og har marginalt lavere årlig produksjonsevne. Dog har 1.0 + 1.5 en høyere andel skog med høyere bonitet enn 3.0.**

Elvia

Naturregnskap

- **Naturregnskap for trasealternativer mellom Dokka og Skyberg**
  - Elvia engasjerte konsulentselskapet Rambøll til å lage en rapport over naturregnskapet på strekningen Dokka-Gjøvik om valg av trasé nord (delvis overlapp med eksisterende trasé) eller sør for Landåsvatnet (ny trasé). Begge traséene er like lange, men på den sørlige traséen må vi hogge ca. 6,7 km skog.
  - Konklusjon: Trasé nord for Landåsvatnet kommer ut med minst negative naturpoeng.
  - Vi forventer samme konklusjon av naturregnskapet for Etnedalen vs. Veståsen

- **Konklusjon fra skogmiljøene Elvia har hatt dialog med, er å bygge langs eksisterende trasé**

Elvia

Etnedalen

- Antall mastepunkt fra Flaggfjell til Dokka reduseres fra dagens ca. 109 mastepunkt til ca. 85 nye mastepunkt. 60 av dagens mastepunkt står på dyrket mark, mens det vil bli ca. 20 mastepunkt som vil stå på dyrket mark i den nye traséen
- Arealbruk på dyrket mark reduseres dermed betraktelig. Dagens master beslaglegger fra ca.70m2 til ca.700m2 (snitt ca. 350m2), mens dobbeltkursmaster beslaglegger ca. 9m2. Det igjen vil si at arealet som frigis på dyrket mark vil være ca. 20 000m2

